

ZÁRYBY, o. Mělník1922 členem ÚMDOČ *DO Sokola*. 40. léta 20. stol. *SDO Máj*.

SÚA: Podání českých DS 1856-1948. Soupis v databázi MČAD.

ZAŘÍČANY, m. č. obce BÍLÉ PODOLÍ, o. Kutná Hora20. léta 20. stol. *Ochotnický a vzdělávací spolek Budoucnost*.

SÚA: Podání českých DS 1856-1948. Soupis v databázi MČAD.

ZÁŘÍČÍ, o. Kroměříž

1890 ODi.

*INFORMACE pro MČAD: Místopis okresu zprac. Věra Hejhalová, Anežka Fialová. Rkp. 1998-2000. kART.***ZÁŘÍČÍ**, m. č. obce DÍRNÁ, o. Tábor*SDO Havlíček* zal. 1925, členem ÚMDOČ. 1934 zánik, 1938 obnoven.*INFORMACE pro MČAD: Místopis okresu zprac. Miloslav Šrámek a Tomáš Pexa. Rkp. 1998. kART.*

SÚA: Podání českých DS 1856-1948. Soupis v databázi MČAD.

ZÁSADA, o. Jablonec nad Nisou

Jan Šourek (1693-1779), rychtář zásadský, hospodský, podnikatel ve formanství, rozvoz a prodej skelných výrobků v Poalpi aj., získal velký majetek. Usiloval o založení fary v Zásadě. Proto vlastním nákladem 5000 zl. postavil 1750 kostel větší, než byl tenkrát farní v Držkově. Aby upozornil na výjimečnost své obce, zavedl i pašijové hry. Hrál v roli Jidáše. Text prý přivezl z Poalpi. Hrál se na ochozu před kostelem, asi od 1750-1751 až do 1859, kdy hry zakázány. Text shořel 1868 při požáru Tomšova domku čp. 85.

Můj otec přinesl od Havlíčka (z Brixenu) i nějaký rukopis, jenž stal se mu drahou relikvií, který však 30. května 1868 požárem u nás vypuknuvším vzal za své i s rozepsanými úlohami pašijových her u nás přechovávaných... V roce 1859 konána v Zásadě poslední pašijová hra. V ní hrál jsem tzv. židě. Protože tu byl již zákaz oněch her, bylo mnoho občanů zdejších na udání jistého kněze trestáno (pozn.: nejspíše omyl, existuje povolení litoměřického ordinariátu, drážkovský farář ve farní kronice dodal, že církevní úřady povolují, ale politické v Železném Brodě jsou jiného názoru). Můj otec František Tomeš dostal tehdy za sebe a za mne 3 dny vězení.
Z paměti Jáchyma Tomše.

Ve 20. letech 19. stol. provedla hru o sv. Janu Křtiteli jakási Mladšová (asi přezdívkou, takové jméno v místních archiváliích nena-
lezeno). 1867 (nebo 1870) zal. OS, hrál U Janů.

50. léta 20. stol. *DS Tyl*, 1951 Vojnarka, Pan Johanes, 1952 Mirandolina, Svatba Krečinského, 1953 Samota, Kolébka, 1954 Pygmalion, Bílá nemoc atd., až 5 inscenací ročně, koncem dekády útlum, poslední představení 1961 Štěstí z rozumu.

*INFORMACE OÚ pro MČAD zprac. Marcela Špidlenová. Rkp. 2001.**1 s. a kopie 3 s. kroniky. kART.**DČD I, s. 313, 328.**LHOTA, J.: Paměti Jáchyma Tomše. Sborník okresu železnobrodského 2, 1924/25, s. 63, 76.**LHOTA, J.: Vývoj ochotnického spolku J. K. Tyla v Zásadě. Sborník okresu železnobrodského 1, 1923/1924, 59n. KK.**RON, Vojtěch: Heslo z připravované České divadelní encyklopedie, Biografického slovníku (DÚ): Šourek, Jan. Obsahuje výklad a bibliografii. kART.*

SOKA Jablonec nad Nisou: Obecní kronika, s. 22-24.

1950 nová loutková scéna v sokolovně.

Zprávy Loutkářského soustředění 1950, č. 8, s. 5.

ZÁSADA, m. č. obce PĚNČÍN, o. Liberec*SDO Tyl* 1922 členem ÚMDOČ. 1946 obnovena činnost.*Stráž severu 1946, č. 44, s. 3.***ZÁSMUKY**, viz též DOUBRAVČANY, SOBOČICE, o. Kolín

Sebe nepatrnější maličkost bývá často podnětem velkých věcí a i slavných činů... I v Zásmukách zavedla taková nepatrnost příčinu k něčemu lepšímu, slavnějšímu, ano i národnějšímu. Na sv. Cecilii, patronkyni to hudby, odbývala se každoročně slavnost duchovní v chrámu Páně místním, a večer pak toho dne samého uspořádali milovníci hudby domácí zábavu. Byl zábava tato, jednotvárností unavující překonána byla, provedl hlouček mladíků, pro to okamžení v Spolek sestavený, žertovný děj divadelní, čímž se duch všech ostatních ještě více zotavil. A hle, tento nepatrný pokus divadelní byl pákou všech pozdějších zřízení. Jakási jiskra ruchu národního roznítila mysl mnohých a duch jejich, příklad mnohých jiných měst na zřeteli, ozval se horoucně: Jen kupředu!
Z prvního zápisu Spolku divadelních ochotníků, 1864.

1860 zal. tradice hudebních večírků v den sv. Cecilie. Deklamace veršů českých básníků. 1864 (1881?) *SDO*. Pořídili si jeviště a vybavení. První hrou Prodaná láska. Šternberská vrchnost zapůjčovala starozámecké prostory až do doby, kdy se zač. hrát Na nové hospodě. Později v sokolovně, kde moderní jeviště. V určitých dobách DS jediný nositel kultury v místě i v okolí. Tradičně jádro tvořili živnostníci. *SDO* propagátorem ODi v okolí, z jeho popudu řada dalších spolků. Klasické i moderní české hry, ve výběru vybraný vkus. Vrcholnými dny spolku hostování opery Vinohradského divadla s Prodanou nevěstou a Hubičkou. Prodaná nevěsta 1924

902 / Skupina účinkujících v Psohlavcích se nechala vyfotografovat před novostavbou školy, 1911. V tom roce nastudovali pět her.

součástí oslav 60 let ochotnické činnosti. Tehdy jh. Otakar Mařák a Marie Šponarová. *SDO* členem ÚMDOČ. 1943 86 členů, z nich 56 činných, do té doby celkem 580 her. 1937 *Dr a SK mladých*. 1999 Za podpory o. s. Dámská sešlost obnovena činnost *DS*.

*Ve službách Thalie II, s. 350.**Kolínský deník 15. 10. 1999.**kART: Výpisy z kroniky a drobné zprávy z místa. 1999. 11 listů.*

SOKA Kolín: Spolkový katastr OkÚ Kolín.

SÚA: Podání českých DS 1856-1948. Soupis v databázi MČAD.

Ve 20. letech 20. stol., též 1930, *LD Sokola*. Dřevěné loutky 30-40 cm vlastní výroby (Jan Kupeček a jeho dcera Jiřina). 1941 zákaz Sokola. 1946 obnoveno LD.